

CITATELJI! Prosimo, poglejte na steklko poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povisjanja cen, potrebujete list Vaše sodelovanje. Skrivajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y. under Act of Congress of March 3rd, 1879

No. 244 — Štev. 244

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 17, 1943 — PETEK, 17. DECEMBRA, 1943

VOLUME LI. — LETNIK LI.

ZDRAVO ZA RUSE—SMRT NEMCEV

Ruski uspehi včerajnjega dne pri Smeli in ko je rdeča armada vstavila nemško prodiranje proti Kijevu in s tem na tem kraju zopet prevzela iniciativu, vse to kaže na pričetek ruske zimske ofenzive. — Posebno poročilo po radio na rdečo armado pravi, da bodo Rusi to zimo vdarili po Nemci mnogo bolj kot kdaj prej.

"Zimske razmere so posebno ugodne za obhod, obklopljene operacije, zavijanje v zasede in druge nepričakovane strateške operacije, ki so v nesrečo sovražniku," pravi radio. "Ruski pregovor pravi: Kar je zdravo za Ruse, je smrt za Nemce."

Kakih 150 milj severozhodno od Čerkasija je rdeča armada prevzela iniciativu pri Kijevu. Associated Press pravi, da izid silno vročih bojev še ni gotov, vendar je gotovo, da so Nemci izgubili svojo protiofenzivo na tem kraju, ker se je general Vatutin posrečil ne samo Nemcem vstaviti, temveč je dvakrat tekem tega tedna celo prešel v ofenzivo in je skoraj izključeno, da bi mogli Nemci zopet zavzeti Kijev.

Včeraj je Rdeča armada že drugi zaporedni dan potiskala nazaj nemško črto zapadno od Kijeva, 150 milj nižje proti jugu pa Rusi stiskajo obroč o-koli Smele, ki je važno železniško križišče 15 milj jugozapadno od Čerkasija.

Bolj v notranjosti Ukrajine potiska rdeča armada proti Kirovogradu, 62 milj jugozapadno od Kremencuga, odbila je več nemških napadov in o-vobodila mnogo močno utrjenih krajev.

Nemška poročila pa omenjajo rusko ofenzivo višje proti severu od Nevela in 57 milj severno od Vitebska.

Moskva že drugi zaporedni dan naznana, da je general Vatutin pregnal močno armado feldmaršala Fritza Ericha von Mannsteina iz mnogih krajov pri Kijevu. Moskovsko poročilo pravi, da je bilo zapadno od Kijeva ubitih 800 Nemcev.

GRKE ŽENE STRELJAJO

Kot pravi poročilo iz Kaire, je 4000 grških žena demonstriralo v Kalamati, ker je nemško armadno poveljstvo ukazalo vstreliti 10 talcev, ko je bil ranjen en gestapovec. Poročilo dodaja, da je bilo nekaj žena vstreljenih, nato pa je bilo vstreljenih še 10 talcev.

WINSTON CHURCHILL IMA PLJUČNICO

London, 16. dec. — Angleški ministrski predsednik, Winston Churchill, je zbolel za pljučnico, kakor je danes povedal nižji zbornici nadomestni ministrski predsednik Atlee, ki je dejal, da so zdravniki izjavili, da bolezni ni ravno nevarna ako se sedanje stanje bolnika ne poslabša.

Premier Churchill je nekje na Srednjem Vzhodu in kot se glase najzadnejša poročila, se počeni že nekoliko boljše. Vzrok njegove bolezni je predvsem naporno delo, ki so ga zahtevali konference v Kairu in T-heranu. Pravijo, da je na konferenci v Telheranu bil že tako zmučen ter hripen, da ni imel več nobenega glasu. V tem stanju se je še prehladil in tako je moral v posteljo. Zdravniki so tudi rekli, da je pokadil preveč cigar tekem konference. Nasvetovano mu je sicer bilo, da naj kajenje vsaj deloma opusti, a Churchill brez cigar ni mogel uspešno konferirati in zato ni poslušal nasvetov zdravnikov.

Dokler ne bo premierjevo zdravje spet dobro, bodo slednji dan podana uradna poročila o njegovem stanju pred nižjo zbornico. Ta poročila podaja osebni Churchillov zdravnik, Lord Moran.

Churchill je zbolel za pljučnico tudi lansko zimo, a se je zlepil. To pot je bilo očvidno, da bo moral zboleti ponovno, ker je imel vročino že, ko je odhajal na konferenco v Kairo. Iz tega vzroka so tudi poslali z njim njegovega najboljšega zdravnika.

Dajte War Bond kot darilo za Božič in pomagali boste ne samo na domači pač pa tudi na bojni fronti.

Vojaške potrebe za Tita sedaj prihajajo redno

ZAVEZNIKI SO DALI MARŠALU TITU ŽE PRECEJ VOJNEGA MATERIJALA

Kairo, 15. dec. — Maršal Tito, ki se zdaj z vsemi močmi bori proti nemškemu poiskusu, da mu zaprejo pot na morje in s tem prepričijo zavezniško dostavo vojnega materijala njegovim četam, je dozdaj prejel od zaveznikov na tisoče ton vojnega materijala.

To naznanih je bilo podano začelo z zadnjimi dogodki, ki so postavili Titovo gibanje bolj v ospredje. V "N. Y. Timesu" piše C. L. Sulzberger, da postaja zavezniško sodelovanje s Titovimi četami čezdaj bolj uspešno in točnost v dostavi potrebnega materijala se je precej izboljšala. Tudi zavezniški zračni napadi se vršijo sporazumno s Titovimi vojnimi potrebbami.

Kadar je treba partizanom pomoci v kakem kraju, kjer so v teku bitke, je dan signal, katerega prejmejo zavezniške zračne sile, ki takoj nato odpeljejo bombe nad one predele Jugoslavije, kjer je pomoci partizanom najnajejša.

Sulzberger pravi tudi, da se sedaj sme obelodaniti dejstvo, da so zaveznički dostavili tekom zadnjih treh mesecev Titovim silam velike količine vojnega materijala po skrivenih potih. Način dostave, piše, mora ostati tajen.

Zavezniška pomoč Titovim armadam se bo sedaj stalno večala, ker je bila poslana na teren v Jugoslavijo sovjetska vojaška misija. Verjetno je, da bo Titovo partizansko gibanje odslej nadkriljevalo vsako drugo gerilsko separatno gibanje v Jugoslaviji.

Odgovorec strani je bil poslan v Jugoslavijo brigadier Fitzroy MacLean, ki je bil svoj čas diplomat in je tudi dober lingvist — on razume rusko, nemško, francosko in srbsko. Ime ameriškega vojaškega predstavnika pri Titu še ni obelodanljeno, ve se le toliko, da je major. Obelodanljeno pa je, da je bil v Washingtonu pred kratkim še nek drugi ameriški častnik, ki je bil pri Titu na terenu in je o tem poročal osebno v Washingtonu.

C. B. Sibley, predsednik železniške družbe je dejal, da je med mrtvimi 37 vojakov in 20 civilistov.

Vzrok nesreče je menda bila pokvarjena tračnica. Prvi vlak

se je ob tej tračnici iztiril, drugi pa je zavozil naravnost v iztirjene vagonje. Temu je bila največ kriva snežena nevilita, ki je divjala z vso silo in tako zastirala strojevodji pogled. Nekateri žrtve nesreče so bile strašno razmiserjene in poletje ni dovolila poročevalcem vstopa v mrtvino, kamor so odnesli trupla, ki so jih izvlekli izpod razbitih in zvitih vagonov.

William Wood, založnik, ki se je vozil na prvem vlaku, ki je bil namenjen v Tampa, Florida, ter se je iztiril okrog ene

ure popolnoči, je povedal, kako so skušali vsi, ki so ostali nepoškodovani v prvi nesreči, preprečiti nadaljnjo nesrečo s tem, da so kurili na zasneženi zemljini ob tračnicah, kjer so običajno vozovi njih vlaka, velike ognje, da bi s tem opozorili kak prihajajoči vlak na iztirjene vagonje ha progi.

Dva tovorna vlaka sta bila na ta način opozorjena in sta se pravčasno ustavila, ko pa je privozil brzovlak, nisoognji ob progi pomagali nič.

Preden so se potniki ponosrečenega prvega vlaka zavrdli kaj se godi, je bilo pet vozov brzovlaka prevrnjenih in razbitih ob progi, in noč pa se so razlegali kriki ponosrečenih.

Zelzničarska unija šteje okrog 250,000 članov in je deljena v pet posameznih bratovščin, katerih predsedniki so se zedinili, da predlože zahtev za povrašanje plače. Ako taj zahtev ne bo ugodeno, bodo železničarji zastavili proti "inflacijski peščiči privilegiranih in deflacijski za večino."

To bi znalo, da železničarji smatrajo, da se hoče z inflacijo, ki jo hoče uvesti kongres potom proračuna stabilizacije cen, okreisti peščiča profitarjev, dokim bo večina prebivalstva pri zadeta po inflacijskih cenah in pāčah, ki ne bodo še gor spredno s porastkom cen.

To progo so zavezniški bomnički pogostovali bombardirali in Nemci so jo vsakikrat zopet popravili, toda sedaj so bili proga, železniške postaje in veliki most čez reko Avisio tako pada so se vrnili vsi aeroplani razbiti, da Nemci proge ni.

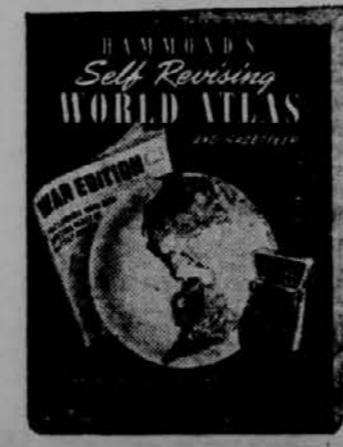
NOVA IZDAJA
Hammondov
S V E T O V N I
A T L A S

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebeni, da morate slediti našnjim poročilom.

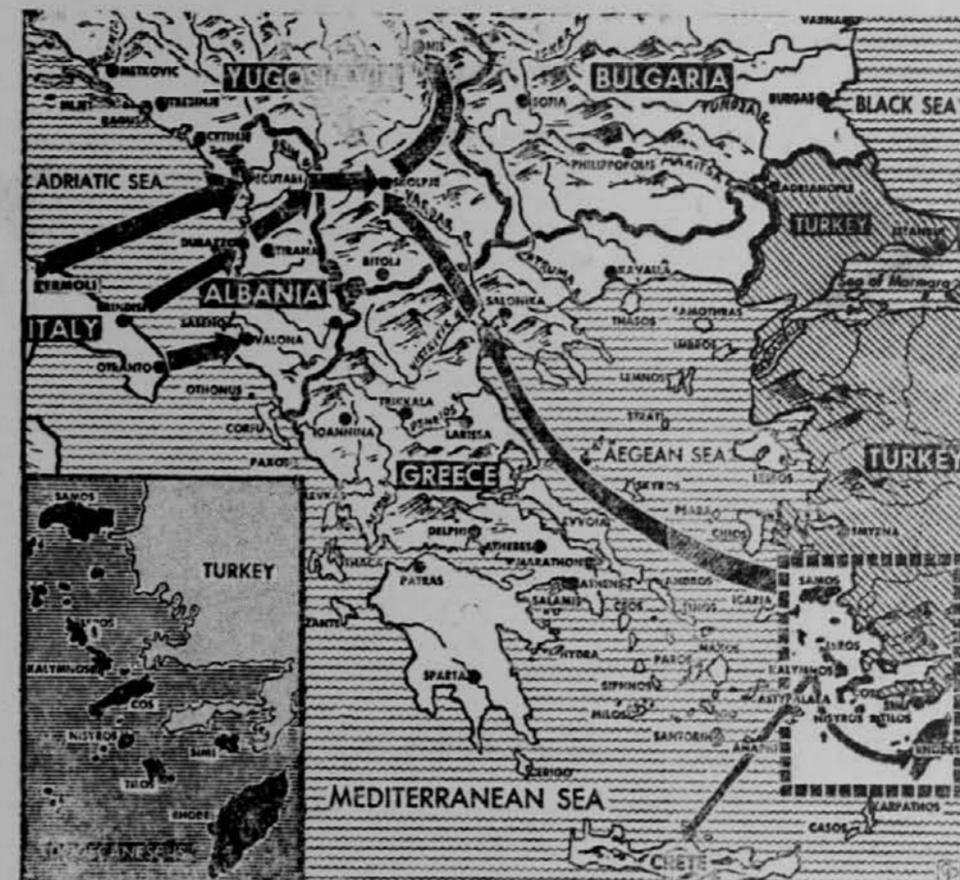
Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

OD KJE BO PRIŠEL VPAD NA BALKAN?

Zemljevid kaže pristanišča v Albaniji in Solum ob Egejskem morju, skozi katera bi mogli zaveznički vdariti do Skoplja in dalje proti Nišu.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA V DRŽAVI NORTH CAROLINI

Lumberton, N. C., 16. dec. — Dva natlačena potniška vlaka Atlantic Coast Linie železnice sta udarila skupaj v zgodnjem jutru blizu tega mesta in pri tej nesreči je zgubilo življenje 57 oseb, nad 50 pa je bilo ranjenih.

C. B. Sibley, predsednik železniške družbe je dejal, da je med mrtvimi 37 vojakov in 20 civilistov.

Vzrok nesreče je menda bila pokvarjena tračnica. Prvi vlak se je ob tej tračnici iztiril, drugi pa je zavozil naravnost v iztirjene vagonje. Temu je bila največ kriva snežena nevilita, ki je divjala z vso silo in tako zastirala strojevodji pogled.

Nekateri žrtve nesreče so bile strašno razmiserjene in poletje ni dovolila poročevalcem vstopa v mrtvino, kamor so odnesli trupla, ki so jih izvlekli izpod razbitih in zvitih vagonov.

William Wood, založnik, ki se je vozil na prvem vlaku, ki je bil namenjen v Tampa, Florida, ter se je iztiril okrog ene

ure popolnoči, je povedal, kako so skušali vsi, ki so ostali nepoškodovani v prvi nesreči, preprečiti nadaljnjo nesrečo s tem, da so kurili na zasneženi zemljini ob tračnicah, kjer so običajno vozovi njih vlaka, velike ognje, da bi s tem opozorili kak prihajajoči vlak na iztirjene vagonje ha progi.

Dva tovorna vlaka sta bila na ta način opozorjena in sta se pravčasno ustavila, ko pa je privozil brzovlak, nisoognji ob progi pomagali nič.

Preden so se potniki ponosrečenega prvega vlaka zavrdli kaj se godi, je bilo pet vozov brzovlaka prevrnjenih in razbitih ob progi, in noč pa se so razlegali kriki ponosrečenih.

Zelzničarska unija šteje okrog 250,000 članov in je deljena v pet posameznih bratovščin, katerih predsedniki so se zedinili, da predlože zahtev za povrašanje plače. Ako taj zahtev

Inflacija za peščiče privilegiranih in deflacija za večino, - je vzrok njih zahtev

Cleveland, O. — 15. dec. — Zelzničarska unija ali takozvana želzničarska bratovščina, je sklenila, da pojde vsi želzničarji širom dežele na stavko s 30. decembrom, ako ne bo prej zadoščeno njih zahtevi po višji plači.

John J. Pelley, predsednik Zvezde ameriške želzničarjev, je dejal v Washingtonu, da se bo storilo vse, da se prepreči izvedenje napovedane stavke. Povabil je želzničarske uradnike in predstavnike želzničarjev, da pridejo v pondeljek na posvetovanje v delavskih sporih želzničarskih delavcev in uposljencev, je takoj šel na deželo, da prepreči izvedenje napovedane stavke. Povabil je želzničarske uradnike in predstavnike želzničarjev, da pridejo v pondeljek na posvetovanje v delavskih sporih želzničarskih delavcev in uposljencev, je takoj šel na deželo, da prepreči izvedenje napovedane stavke.

Zelzničarska unija šteje okrog 250,000 članov in je deljena v pet posameznih bratovščin, katerih predsedniki so se zedinili, da predlože zahtev za povrašanje plače. Ako taj zahtev

ne bo ugodeno, bodo želzničarji zastavili proti "inflacijski peščiči privilegiranih in deflacijski za večino."

To bi znalo, da želzničarji smatrajo, da se hoče z inflacijo, ki jo hoče uvesti kongres potom proračuna stabilizacije cen, okreisti peščiča profitarjev, dokim bo večina prebivalstva pri zadeta po inflacijskih cenah in pāčah, ki ne bodo še gor spredno s porastkom cen.

Izjava predsednikov želzničarskih uniji pa pravi, da ne more nobeno ceneno apelirati na čut patriotičnosti zakriti dejstva, da se dela velikanske profite na želzničarjih in drugih in če je treba kdo brskati storilo vse, da se prepreči stavko želzničarjev v tem času leta, ko je potovanje po želzničnih največje radi božičnih praznikov.

Poročilo United Pressa je Joseph B. Eastman, direktor Urada za obrambne transportne dejstva, da bodo želzničarji smatrali za patriote L. W. Lewisova tipa, ako bodo zastavili sedaj, ko je najbolj važno, da želzničarje operirajo nemoteno in to izredno tekem prvih mesecov v prihodnjem letu, ki bodo "najkritičnejši meseci vojne."

Izjava predsednikov želzničarskih uniji pa pravi, da ne more nobeno ceneno apelirati na čut patriotičnosti zakriti dejstva, da se dela velikanske profite na želzničarjih in drugih in če je treba kdo brskati storilo vse, da se prepreči stavko želzničarjev v tem času leta, ko je potovanje po želzničnih največje radi božičnih praznikov.

Najbolj praktično božično darilo za letos je United States War Bond

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenske Publishing Company. (A Corporation)
Frank Sakar, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lapeta, Secy.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturday, Sunday
and Holiday.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDРUЖENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.— ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—

'Glas Naroda' izhaja vsaki dan izvenčni sobot, nedelj in praznikov.

'GLAS NARODA' 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

PRISILNO DELO ZA REPARACIJE

Napisal Donald Bell.

Angleški in ameriški Trade Unioni so protestirali proti predlogu, ki je baje prišel iz Rusije, da bi se uporabljalo milijon, ali pa celo morda več milijonov nemških delavcev za reparacijo opustošenih okrajev Rusije — krajev, katere so porušili Nemci. Predsednik Ameriške Federacije Delavstva, William Green, je pred vsem protestiral proti zasužujevanju katerikoli delavcev, pa bodisi takih, ki so nemške krvi.

Pred nekaj tedni je izjavil ruski gospodarski strokovnjak Varga, da so zahteve za reparacije, v opustošenih ozemljih, tako ogromne, da jih je nemogoče zadovoljiti karško in malo z materialnimi kompenzacijami. Varga je začel računati število delavskih ur, ki bi bile potrebne za to rekonstrukcijo, ter je prišel do zaključka, da bi sicer bilo mogoče, povrniti del teh reparacij z materialnimi dobrinami, da bo pa na vsak način potrebno, da Nemci na tisti mesta oddajo tako visoko število delavskih ur. Tdini izvedljivi način za take vrste podjetje bi bil, da se prenese milijonsko delavsko organizacijo iz Nemčije v Rusijo, ter se tam prisili, da se loti tega dela rekonstrukcije.

Od tega trenotka naprej se je začela debata o tej zadevi z vidika kazenskega ukrepa pri sklepanju miru.

Nikdo, niti ne angleški ali ameriški Trade Union ni oporekal obligaciji Nemčije, da popravi škodo, katero je napravila.

Sedan i sistem organizacije svetovnih tržišč izključuje plačevanje enostranskih reparacij na daljšo dobo. Ako se poskusi izvesti tak sistem, bi ona dežela, ki reparacije dobiva, skoraj več trpela pod njimi kot dežela, ki bi jih dajala. To velja za naš gospodarski sistem, ne pa za ruski. Rusko narodno gospodarstvo je zares v stanju, da sprejema "darove", tribute ali pa reparacije, tudi v neomejeno velikem obsegu, ne da bi radi tega trpela njen lastna produktivnost.

To pa je seveda vzrok, da se Rusi za reparacije mnogo bolj intenzivno zanimajo kot ostale evropske države. Rusi nikakor nočejo še enkrat zabresti v tako strahotno pomajkanje, pod katerim so trpeli pred 20 leti. Ko je izbruhnila vojna, se jim je bilo ravno začelo goditi nekako bolje, in zaradi tega tudi zahtevajo, da jim gredo nemške delavske sile, ki so jim napravile vso škodo, popraviti, kar je bilo porušenega.

Ako bi zahodne velesile zares nameravale ščititi nemške delave pred tem delom, bi obenem obsodile ruskega delavca v to, da sam opravi ves oni posel, od katerega bi bil nemški delavec oproščen. Tu gre le za vprašanje, kdo bo delal čezurno delo, in kje. Z drugimi besedami, delalo se bo — ali v Nemčiji, v produkciji izvoznega blaga za Rusijo, ali pa v Rusiji sami, za pozidjanje porušenega sveta. Rusi trde, da bo obobe potrebitno, kajti očitno je, da je mogoče brez nadaljnega, proizvajati v Nepiščini nekatere stroje in jih potem poslati na Rusko. To je v mnogih slučajih celo ugodnejša in bolj umestna rešitev vprašanja. To velja posebno za one slučaje, kjer je nemški premog in železo surovina izdelanega blaga. To bi velalo za ruhrske industrijski okraj.

Toda na drugi strani, hiše in tovarne, nasipi in prometna sredstva bo treba sezidati na russkih tleh . . . in tu je pač izredno težko uvideti, zakaj naj bi tega dela ne vršili Nemci. Proti tej zadevi ni najti nobenega pamečnega argumenta.

Vprašanje, ki se postavlja je druge vrste, in sicer naslednje: Kaj velja bolje, pobrati izurjene nemške delave iz nemških tovaren in jih nastaniti na russkih tleh v istih fabrikacijah, ali pa uporabljati pri zidanju hiš in cest, zelenje in tovaren, jezov, nasipov itd., nemške delave, ki niso izurjeni in bi radi tega mogli izhajati iz drugih nemških ljudskih slojev.

Vse te množice mladih in zdravih, močnih ljudi, ki danes služijo v Nemčiji v redih SS-čet, v Gestapi in drugih organizacijah nacistične stranke, ljudje, ki niso še nillard v svojem življenju ničesar pametnega delali, bi mogli biti poslani tja, kjer so delali škodo, da jo pomagajo popraviti. Pošteni del nemškega naroda bi smatral, da je to pravica.

Razven tega pa smo lahko prepričani, da bi ti izurenici nacisti dobili na sovjetski zemlji kar najbolj umeščno, skrbno in strogo "pre-vzgojo", katero si je mogoče misliti. Rusi bodo sigurno dovolj nesentimentalni, da bodo znali uničiti vsak upor.

Bil bi to tudi najhujši udarec ravno tej struji in ravno tem slojem, ki so zdaj spremenili v sužnje skoro vse evropske delavce. Bilo bi to plačevanje milo za drago — upati je, da se ne bo našlo na zahodu delavskih organizacij, ki bi se pritoževali nad usodo tega sloja sadistov in sovjetskih delavstva. — ONA.

AMERIŠKA ARMADA IZDALA ADAMICEVO KNIGO ZA AMERIŠKE VOJAKE

Izmod knjig, katere je ameriška armada določila, da jih pagande, katere so trošili izida za naše vojake, kateri se krog po tej deželi Hitlerjevi bore na raznih frontah, je za agentje. Ali danes ve vsa Amerika ujaznačilnja ona, ki jo je merika, kdo se borii v Jugoslovija spisal Louis Adamič po svoji in kdo ima pravice, da gojem obisku v Jugoslaviji "The war in imenu jugoslovanskega Native's Return." Naši vojaki bodo imeli na razpolago 50 tisoč izvodov tega dela in sicer bo dobila mornarica deset tisoč. Čitanje te knjige bo dalo našim vojakom brezdoma boljši vpogled v zgodovino in razmere hrvške države Jurešavije.

S tem je ponovno dokazano da ima naš pisatelj Louis Adamič odličen ugled med odgovornimi uradnimi osebnostmi. Ta njegov ugled je tudi glavnih vzrokov, da je Združeni odbor južnoslovenskih Amerikanov, v imenu katerih govori, velika in važna naloga: da zagotovimo našim bratom, ki se tako sijajo v preizkušajo svojo demokracijo v ognju borbe, takošo pomoč od strani naših vlad in ostalih zaveznikov. Ta naloga zahteva od nas vseh vodno sodelovanje. Združeni odbor svetuje na vsa iskrene Slovane v Ameriki, da vam neški listi prinašajo resnico o Jugoslaviji: nihove analize so točne in objektivne. Mihajlović m' se je razblnil v njej in kmalu bo pozabil.

Najnovejši dokaz, da je delo našega Združenega odbora in posebno še Louis Adamiča samega, odpri oči javnemu mnenju v Ameriki, je analiza ki jo je prinesel v svoji zadnjem št. vikli (za decembra) precej vplivni in konzervativni mesečnik "The Atlantic Monthly".

"Tudi tam (v Jugoslaviji) se isto tako pojavlja vprašanje zastopstva prošlosti in bodočnosti. To sporno vprašanje sliši onem in Grčiji, vseled kateri rega so razdeljeni grški patrioti, pojavlja se v Italiji in ga je suniti tudi v Španiji."

"Ali naj bo vlast, ki bo prisla na oblast v Jugoslaviji po vojni, slična oni, ki je obstala, ko je Hitler navalil na deželo, ali hoče postati iskrena demokratična federacija?"

"Kralj Peter in njegova vlast v izgona predstavljata povratke srbske oblasti po monarhični tradiciji. Draža Mihajlović in njegovi etnični simbolizirajo to monarhistično srbsko stran sporja."

"Legendarni "Tito", general Josip Brož in njegovi pogumni partizani simbolizirajo težnje sprememb Njihova mera je, da dajo avtonomijo Srbiji, Hrvatski, Črni gori in Sloveniji, ter da združijo te avtonomne narodne države v skupno celoto ali zvezo po zgledu Švice, Združenih držav ali Sovjetskih republik. V tej zvezni ali federalni državi naj bi bilo uvedeno pravo, ki bi vključevalo svobodo govora, zborovanja in verske vprašanja. Osnova nove države, ki je oni predvidevajo, bi bila na kooperativni podlagi."

"Kot srbski monarhisti žele da uvedejo oblast od zgoraj tako partizani hočejo, da zgradijo in vzpostavijo oblast od spodaj, iz ljudstva. Ta razlika kaže, zakaj je Titu uspel pridobiti kmeki narod brez ozira na verske prenarijanje ali nacionalne tradicije."

V zgodnjem se more reči, da je Združeni odbor da danes dosegel svoj prvi cilj, ki je, da Ameriška javnost sprostava stran Jugoslavije in njenih borov. Naša borba je bila dolga in težka, kajti pobijati su-

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebuščine. Da si rojaki zasigurajo redno določenje lista, lahko gredo upravnosti na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŽE DANES?

Amerikanci vpadli na New Britain

Sesta armada generala Douglas MacArthurja je vpadla na jugovzhodno obal New Britaine, ki je središče najmočnejše japonske utrjene teži na jugozapadnem Pacifiku.

Vpad so pripravile bojne ladje in bombniki in samo topovi z bojni ladij so na japonske postojanke poslali 313 ton izstrelkov. V petih urah so ameriški komandandi zasedli nekaj obrežja in ga nacio utrdili. Skoraj ves tri milje dolgi Arawa polotok je v ameriških rokah.

Z italijanskega bojišča

Angleška osma armada je na več krajih prebila Orton-Orsogna cesto in je zasedla Beradi, dve in pol milje od Jadranja. Vsled tega je stališče nemške armade v Pescari zelo poslabšano.

Na zapadnem koncu fronte se je vreme izboljšalo in peta armada je nekoliko napredovala. Prišlo je do več zelo vročih spopadov in Ameriški so zavezli neko višino jugozapadno od Castel San Vincenzo, Italijanski oddelek, ki se je pred nekaj dnevi pričel bojevati v vrstah pete armade, je vij pet Nemcev.

OD 6 DO 12 000 KONJSKIH SIL

Prvo lokomotivo je zgradil leta 1803 Anglež Trevitalk. Ta je tehtala le 10,000 kg in vozila s hitrostjo 8 km na uro. Bila je na slabo zgrajena in kmalu je zamenjana Stephensonova lokomotiva z 12 konji silami. Ta lokomotiva je leta 1829 zmagala na rainhilski tekmi lokomotiv, kjer je vozila s hitrostjo 60 km na uro. S tem letom se urejena vek lokomotiv. V gradnji so prišli inženirji do očetovnih strojev. Naiveči lokomotive ima na Ameriki. Tu so izdelali ogromne lokomotive na 12 osi in 4500 konjskih sil. Rabili so jih večinoma za tovorne vlake. Ustrezale so sicer stremljenju konstruktorjev o lokomotivah, ki bi vlekle vzdolaljše in naične vlake, bili so pa premočne in dolge vlake, so se trgale. Zato jih rabijo zato samo za potiskanje.

Podobne močne lokomotive ima tudi Nemčija. To so bile svoj čas naiveč lokomotive, ki so v sredini Evrope se rabile lokomotive na 12 konjskih sil. Težje lokomotive niso primerne ker tudi trčnice niso tako močne kakor v Ameriki in ker take lokomotive težko vozijo po ovinkih. Konecete se je posrečilo dvigniti samo pri električni lokomotivi, ki doseže 7000 konjskih sil, pa je mnogo manjša od barne. Vsaka električna lokomotiva obstaja iz dveh delov. Samo v Švici rabijo za železniške proge v gorskih krajih lokomotivo do 12.000 konjskih sil, torej načmočnejšo lokomotivo na svetu.

JUGOSLOVANI občudujejo in plenkajo najmočnejšemu izmed vseh filmov

"SEVERNA ZVEZDA"

S 24 NAJVEČJIMI AMERIŠKIMI IGRALCI

Slovenski narodni ples, praznovanje žetve, godbeniki, plesalci, pverci . . . Krasna povest in železna volja vaščanov male ruske vase, da iztrebijo ujetce — vas bo tisočkrat razveselila.

Tri milijone je vejlalo za film.

NEW VICTORIA

Broadway in 46th Street

Vsi sedeži rezervirani

RKO PALACE

Broadway in 47th Street

Nepretvrgane Predstave

Ljudske cene

New York City

RAZGLEDNIK

Angleški pravopis

Kdorkoli se je z angleškim jezikom saj približno seznanil in se posebno v pisaju, se čudi, kako se pišejo angleške besede. Medtem ko se piše v drugih jezikih večinoma tako, kot se besede izgovarjajo, imajo Angleži popolnoma drugačno pisano.

Mimo gredje povedano, je angleški jezik nastal iz najmanj osmih različnih jezikov in sicer tako, da je Anglež takoreč kakor besedo naravnost "ukradel", jo več ali manj v izgovoru premenil in jo slednjie še bolj premenil ali pokvaril v pisavi, tako da izgleda popolnoma drugačna. Tako se lahko reče: kar ni narobe, ni angleško.

Posebno v pisaju besed so Angleži napravili tako klobuštro, da se sami spotikajo nad njim. Profesorji v Ameriki in v Angliji že dolgo časa razpravljajo o tem, kako bi bilo mogoče poenostaviti pisano angleščino tako, da besed ne bi bilo treba "spellati". Marsikater profesor je podal že resna pripomočka za premembo pisave, nekateri pa se iz sedanjega pisanja celo norčujejo.

Tako poroča londonski list "Times", da je dr. Daniel Jones, profesor fonetike na University College v Londonu zelo predstevil svoje poslušalce, ko je rekel, da bi bilo mogoče besedo "fish" pravlahko pisati tudi "ghoti". To je utemeljeno naslednje: — "hg" se izgovori "f", kot na koncu besede "rough" (rof), "o" kot "i" v besedi "woman" (wimen) in "t" kot v besedi "nation" (njeden).

Kdaj se bodo Angleži naučili pravopisja?

"Nag" puran

Poročevalci in fotografirajo "Augusta Herald" v Augusta, Ga., so na lovu za puranom brez perja. Nek včitelj jim je začuveno povedal, da je nek včitelj za Zahvalni dan kupila živega purana in ker v njeni hiši ni bilo nobenega moškega.

List je sedaj labko potolačen, kajti predsednik Roosevelt se je zvrnil v Washington.

Se imate čas razveseliti svojega prijatelja za Božič

Pošljite nam \$2.50 in mi mu bomo v Vašem imenu pismeno vočili božične praznike, poleg tega mu bomo pošiljali tudi štiri mesece "Glas Naroda."

Uverjeni bodite, da bo Vašega vočila in božičnega daru resnično vesel.

Uporabite ta naročilni listek

"GLAS NARODA"
216 West

Kratka Dnevna Zgodba

IGNAC MUSICH:

TA PRESNETA ZIMA

Zima te nikjer tako ne učak' bo, do jutri je še dolgo in lahko, kot v New Yorku. Kar načko izgine!''

hitro; včeraj je bilo primo... "Naj izgine, kdo se zmeni za ma toplo in enkrat ponodi meto! Kar se mene tiče, bom pa prebudi žena z novico da najdi do zjutraj počakal da ga gre dež. Hm, kaj se za kaj vidim."

"Oh, kako si len," mi pravil, "Punca, če ti misliš, da je enoba, če nočem zlesti iz gorke postelje in iti k oknu zjala prodajat, potem kar misliš. Srečaj me piše v uho!"

Zjutaj, ko sem se zbudil sem pa premišljaval: ali se mi je sanjalo od pogovora ali pa je res govorila o snegu ponoči. Grek k oknu in odzrenjem zagnjal, kaj rečete, kaj sem videl? Do vrha zamrznjenega okna. In kadar pri nas zamrznjejo, tudi drže.

Zdaj, ko to le pišem, je pošestič zvezdr in okna so še do vrha zamrznjenja; še v kuhi in več vremenu, kaj se je topomir namenil, pot mu ne gre nič iz pod nog, malo pod šestdeseti mi se drži in izgleda, kot da se je izgubil, da ne ve kam.

Pravijo, da je bolzen v okoci in svare, da ne pregrevati sob preveč, ker je nevarno. Našo niso ravno preveč pregrete, klub temu bi bile na tako vrninen in dobrodošel kotiček marsikat-regen fantu, ki se že danes valja na zamrznjenih vknkah na bočnih poljih in kolov. Vse vremenu, kaj se vsega sreča v precej bolj prijazni inči.

"Kie neki, skozi okno!" "Pa kai pa hodiš k oknu, sredi noči!"

"Otroke s'm šla odeti." "Hm, otroke si šla odeti po toliko več burie in ē pričim notoma na mene zbuditi" "Kaj gre sneg, praviš?"

"No, kaj pa zdaj, zakaj me pa dresčaš v hrbet?" "Sueg gre;" mi pojasni na kratek.

"No, in kaj naj pa jaz storim ē gre sneg, ali naj jokam? Kaj gre sneg, praviš?" sem vprašal presevečeno ko sem se nekoliko preobrnjal.

"Jo, pa še fest," se odreže. "Kdo ti je pa povedal?" "Videla sem ga."

"Kie neki, skozi okno!" "Pa kai pa hodiš k oknu, sredi noči!"

"Otroke s'm šla odeti." "Hm, otroke si šla odeti po toliko več burie in ē pričim notoma na mene zbuditi" "Kaj gre sneg, praviš?"

"Ga bom, ali na ne, kaj ti vodostojim in ruskočen vjetriščev?" "Zakaj ne sniš?"

"Zakaj na, da bi za ne?"

"Zato, kar ga mogoče že ne neke bližnje Sibirije, ko so živeli v taboru, so imeli poleg tega tudi ogenj; na ta ogenj so možili dosti lesa. Ponoči pa je še bolj pritegnil miraz; in ko dekelta, na delo. Poleg tega so prišli zjutraj iz koče, je pa je skušala šolati svoj lepi clas. Njen dosedanji učitelj, Mr. Emil Blaževič, jo je začeli ponoviti pred okrog tri in pol leti in v tem času se je njen glas izoblikoval do tolomej višine, da je nastopala z luhkoto tudi na boljših programih.

Posebno mnogo je mlada pevka nastopala tekoma zadnjih par let. Véasih sama, včasih skupaj z Olgo Turkovich-Christi, s katero posebno prisno zapotev v dvospetu.

Svojico njene radodarnosti in pozdravljivosti je bilo umestno, da se mladi in talentirani vki naselbina oddolži na ta način, da se ji prirede koncert. To so imeli v nameri mnogi posamezniki, kot skupine, že dati časa in letosno jesen so stopila skupaj kulturna društva "Slovan" (mešani zbor)

Doma je bila iz Dolnje stare vasi pri St. Jerneju, odkoder je prišla v Cleveland pred 23. t. Tukaj zapušča soproga Franka, sina Franka, brata Fr. Čertaliča.

Doma je bila iz Dolnje stare vasi pri St. Jerneju, odkoder je prišla v Cleveland pred 23. t.

John Zakrajsk, star 59 let, dobil poškodbe pri delu v rudniku v Homer City, Pa., katerim je po treh urah podlegel.

V Clevelandu zapušča sestro Mary, poročeno Gorjup in večko sorodnikov. Rojen je bil v Struklovi vasi, fara Št. Viduri Cerknici, kjer zapušča brata Lovisa in dve sestri ter več vnučar. To so imeli v nameri mnogi posamezniki, kot skupine, že dati časa in letosno jesen so stopila skupaj kulturna društva "Slovan" (mešani zbor)

Doma je bila iz Dolnje stare vasi pri St. Jerneju, odkoder je prišla v Cleveland pred 23. t.

Na nosu kjer leže očala, me je nišnici je 11. decembra umrl John Rogelj, samski. Star je bil 50 let in je bil upoden pri Pavlin Machine Co. Bolzter za je napadla pred 2 tednom.

V Ameriki se je nahajal od leta 1913. Doma je bil iz Leskovca, fara Krka na Dolenjskem. Zapušča brata Josepha, in dva nečaka, ki se nahajata pri armadi.

Dne 11. decembra je pokrati bolezni umrl Jim Račič star 55 let. Pokojni je bil doma iz Drnovega pri Krškem. V Girardu zapušča soprogo Jennie, roj. Cigolle in sina Henryja, ki se nahaja pri vojakih, ter tri bratrance.

— Po dolgi in mučni bolezni je umrl na svojem domu Jakob Peršek, v starosti 71 let, po poklen tesar. Doma je bil iz vasi Št. Francišek pri Ribnici, odkoder je prišel v Ameriko pred 38 leti. Tukaj zapušča soprogo Marv, heber Mary Nosan, sina Pte. Williamsa, pastorka Jakob Vidmar, sedem vnukov brez Petra in več drugih srodnikov.

Dne 3. decembra je po dolgi in mučni bolezni preminila Anna Holih, roj. Trampete, sta na 61 let. Pokojnica je bila vedova. Tukaj zanušča sina Josepha, Pte. Anthony, ki se nahaja v Novi Foundlandiji, 2. biseri, Veroniko, por. Kalasky, in Anno, por. Jarns, štiri vnučke in več sorodnikov. Rojena je bila v vasi Ručka, fara Škocjan na Dolenjskem, kjer zavila dve sestri in več sorodnike. V Clevelandu je bivala 38 let.

Aurora, Ill. — Knjiga — Sedaj \$2 "Ko smo šli v morje bridnosti" sem prejel. In ē povem, da sem jo še isti več prebral po polovici in naslednji dan pa do konca, je dovolj priznanja za moje rečine.

Geaney, Minn. — Sedaj, ko sem prebrala Vašo knjigo: "Ko smo šli v morje bridnosti", Vam bočem povedati, da tako zanimive knjige nisem še brala. Kako lepo in jasno ste popisali pot slovenskega naroda v morje bridnosti. Ne vem, kako bi jo mogla dovolj priporočiti vsem ameriškim rojakom.

Morgan, Pa. — Vaša knjiga zasluži vse priznanje in zato pa tudi zasluži, da pride našim ljudem v roke.

Waukesha, Colo. — S knjigo "Ko smo šli v morje bridnosti" ste storili veliko narodno delo. Želim, da bi se dala na vse naših naselbinah. Jaz jo veem priporočam.

Knjigo labko naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

ZRAČNE CESTE DO MIRU

Brijaljno — Raburilivo

"March of Time"

Oglejte si predsed. Roosevelta v IRANU. — Oglejte si strašni film bitke na TARAWI. — Poslušajte polkov. Carloss Romulusa, ki intervjuja Mr. in Mrs. Gunnersons, — ravno tako 43 si-jajnih novih filmov.

Največja predstava v mestu.

E M B A S S Y NEWSREEL Theatre

Broadway in 46th Street

New York

KONCERT ANN KEPICOVE

Slovenska in jugoslovanska zasedbina v New Yorku je doživelja pretečeno nedeljo 12. decembra prav lep in spomina zvezden dogodek, ko je napravila svoj prv koncertni debut med nam naša mlada newyorská Slovenka Ann Kepic.

Ann je bila rojena v New Yorku, sedaj pa živi s svojimi starši in dvema sestrama v Brooklynu. Njena mati prihaja iz Starega trga ob Kolpi, v Bli Kajini. Njeno deklisko ime je bilo Ana Šuštaršič. Oče, Joseph Kepic je doma iz Trzina pri Ljubljani.

Zjutaj, ko sem se zbudil sem pa premišljaval: ali se mi je sanjalo od pogovora ali pa je res govorila o snegu ponoči.

Grem k oknu in odzrenjem zagnjal, kaj rečete, kaj sem videl? Do vrha zamrznjenega okna? In kadar pri nas zamrznjejo, tudi drže.

Zdaj, ko to le pišem, je pošestič zvezdr in okna so še do vrha zamrznjenja; še v kuhi in več vremenu, kaj se je topomir namenil, pot mu ne gre nič iz pod nog, malo pod šestdeseti mi se drži in izgleda, kot da je izgubil, da ne ve kam.

Pravijo, da je bolzen v okoci in svare, da ne pregrevati sob preveč, ker je nevarno. Našo niso ravno preveč pregrete, klub temu bi bile na tako vrninen in dobrodošel kotiček marsikat-regen fantu, ki se že danes valja na zamrznjenih vknkah na bočnih poljih in kolov.

— Po dolci bolezni je umrl Josephine Peček, roj. Čertalič. Doma je bila iz Dolnje stare vasi pri St. Jerneju, odkoder je prišla v Cleveland pred 23. t.

Tukaj zapušča soproga Franka, sina Franka, brata Fr. Čertaliča.

Doma je bila iz Dolnje stare vasi pri St. Jerneju, odkoder je prišla v Cleveland pred 23. t.

Na nosu kjer leže očala, me je nišnici je 11. decembra umrl John Rogelj, samski. Star je bil 50 let in je bil upoden pri Pavlin Machine Co. Bolzter za je napadla pred 2 tednom.

V St. Vincent Charity bolnišnici je umrl Jim Račič star 55 let. Pokojni je bil doma iz Drnovega pri Krškem. V Girardu zapušča soprogo Jennie, roj. Cigolle in sina Henryja, ki se nahaja pri vojakih, ter tri bratrance.

— Po dolgi in mučni bolezni je umrl na svojem domu Jakob Peršek, v starosti 71 let, po poklen tesar. Doma je bil iz vasi Št. Francišek pri Ribnici, odkoder je prišel v Ameriko pred 38 leti. Tukaj zapušča soprogo Marv, heber Mary Nosan, sina Pte. Williamsa, pastorka Jakob Vidmar, sedem vnukov brez Petra in več drugih srodnikov.

Dne 3. decembra je po dolgi in mučni bolezni preminila Anna Holih, roj. Trampete, sta na 61 let. Pokojnica je bila vedova. Tukaj zanušča sina Josepha, Pte. Anthony, ki se nahaja v Novi Foundlandiji, 2. biseri, Veroniko, por. Kalasky, in Anno, por. Jarns, štiri vnučke in več sorodnikov. Rojena je bila v vasi Ručka, fara Škocjan na Dolenjskem, kjer zavila dve sestri in več sorodnike. V Clevelandu je bivala 38 let.

Aurora, Ill. — Knjiga — Sedaj \$2 "Ko smo šli v morje bridnosti" sem prejel. In ē povem, da sem jo še isti več prebral po polovici in naslednji dan pa do konca, je dovolj priznanja za moje rečine.

Geaney, Minn. — Sedaj, ko sem prebrala Vašo knjigo: "Ko smo šli v morje bridnosti", Vam bočem povedati, da tako zanimive knjige nisem še brala. Kako lepo in jasno ste popisali pot slovenskega naroda v morje bridnosti. Ne vem, kako bi jo mogla dovolj priporočiti vsem ameriškim rojakom.

Morgan, Pa. — Vaša knjiga zasluži vse priznanje in zato pa tudi zasluži, da pride našim ljudem v roke.

Waukesha, Colo. — S knjigo "Ko smo šli v morje bridnosti" ste storili veliko narodno delo. Želim, da bi se dala na vse naših naselbinah. Jaz jo veem priporočam.

Knjigo labko naročite pri:

BERWICK HATS (15th floor)

54 West 39th Street

New York City

V PESMARICI

AMERIŠKA SLOVENSKA LIRA

so vključene sledete

slovenske pesmi:

1. Podobnik — moški zbor s bariton samoprovom

2. Podobnik — moški zbor

3. Lutka moč — moški zbor

4. St. Albin — moški zbor

5. Stanislavsko — moški zbor s bariton samoprovom

6. Gora I. — za solo spevce, moški zbor

7. Gora II. — za mešani zbor

8. Stanislavski odmetni — za moški in ženski zbor s bariton samoprovom

9. Kantata iz psalmu 126 — moški zbor

10. Soči — za sam-spevce, mešani zbor in spremljevanje glasovira

11. Psalm 29 — za smospevce, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO

50 centov

KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zbrane, kateri je uglašeni in v samozaložbi izdali MAJHEJ L. HOLIKAR, organizant v novembra pri sv. Vidu. Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

na", katerega članica je Anna Fantje in dekleta od Tamurje.

Mr. Količ je v Ann stanoval,

načrti iz leta 1923. Začetek v Ameriki je bil v tamurjevem vodstvu.

Načrti so bili različni, včasih načrti iz leta 1923. Začetek v Ameriki je bil v tamurjevem vodstvu.

Načrti so bili različni, včasih načrti iz leta 1923. Začetek v Ameriki je bil v tamurjevem vodstvu.

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN - Spisal: F. S. FINŽGAR.

78

Spiridion je pokazal s prstom na ječarjeva vrata in trepejajo počenil za vlažen slop ob zidu.

"Počakam! Počakam! Pojdite sam!"

Numida udari na ječarjeva vrata.

"Odpril!"

"Nikomur!"

"Veliki despot zemlje in morja ti veleva!"

Sivi ječarjev obraz se je zasvetil v vratih ob žaru plamenice. Epafrodit je razgrnil plašč, da je ječar ostrmel ob si juju jasnega gospoda.

"Veliki gospod si," se je priklanjal ječar, "nisi pa despot. Ne morem!"

"Berit!"

Epafrodit je potegnil iz srebrne cevke Justinianov podpis, na katerega je ponaredil carsko dovoljenje, da sme do Orona.

Ječar je slabo čital, a je vendar spoznal Justinianov podpis. Poklonil se je do tal pergamentu in suel ključe.

"Da nisi v dvorih, še en dokaz. Poznaš prstan?"

"Od despojne?" se je začudil ječar in se vnovič priklonil prstani.

Zarožali so skriviljeni ključi, zaškrpali zapahi, zakrulila vrata, prva, zaječala druga in treja.

"Toda samo ti, gospod, o tem!" - pokazal je Numido - "ni pisano na pergamentu!"

"Samojaz" odgovoril Epafrodit in vzel plamenico Numidi, katerega je pomenljivo pogledal.

V Grku se je vse razplamenilo od razburjenja. Njegov razvajeni voh ni občutil grozneg zraka, ki je pritisnil vanj iz ječe. Začutil je v stari in šibki roki moč, da bi prikel nož in s silno močjo sunil vsakogar v prei, ki bi mu sedaj branil do smotra.

Ko je zagledal Iztoka, je prebledelet. Ustnice so se mu tresle, v očeh pa je zaskočeno kakor od solza. Zarožala je vertiga, ko je Iztok obrnil vanj pogled. Mrak je ležal na njegovih očeh kakor zaostna blaznost.

Epafrodit je stal sredi ječe, plamenica je trepetala v njegovi desni, besede ni mogel iztisniti iz grla.

Tedaj je zunaj nekaj vo' o zabolbelo, kakor bi padlo truplo na tlak. Epafrodit se je osvestil v grozi, v ječe je planil Numida krvavo tuniko.

Izoku se je zdanilo, spoznal je Numido, spoznal Epafrodit.

Vkevani roki je sklenil in dvignil pa izpregovoril za močko, kakor iz groba. "Bozovi! O, omite me! Na Krista, vajinega Boga, pomagajta!"

Ko je Numida v svit luči ugledal svojega ljubljenega gospoda, kako je prikovan na jasli, koko je shrušano in vdrt njegovo lice, je naglas zaječal, se zgrudil k njegovemu nogam in polnih okrvavene členk, koder ga je rezala želesna spona.

"H'tro, Numida!" je velel Epafrodit.

Dasi vajan svile in berzuma, mehkih preprog in dehtecih soh, je Grk pokleknil v nesnago poleg Izoka. Numida je segel v nedrje in odmotal zavitek z jeklenim orodjem.

Zašumale in zaškrталo so pile. Razvajenemu trgovcu se je pocedil pot eurkoma po naziljenem čelu. Toda ni odnehal. Sumelo in škripalo je z nečakljivo naglico po želesnih obročkih krog členkov ob rokah in nogah. Pocasi so se začevali skrbne, obročki so odnehalili. Numida jih je z orjaško silo razkrnili, osvojbojena je bila nog, desna, leva, a njo roki. Izok jih je dvignil in zganil. Zapokalo je v zastalah in okrelih členkih. Pričela sta na vrata. Obročni bil debel. Čas je pa blisko težal.

"Pustiti obroč!" izpregovori Izok.

Vsa sila, ki se pojavi v boju na življenje in smrt, se je zbudila v Izoku. Zgrabil je za precej šibko verigo, s katero je bil prikovan na jasli, otrpel mišice na rokah so se združile in vzvalovile, hrbet se mu je sključil, žile na vrata na breknile.

"Nikar! Prepliva verigo!" vzlikne Epafrodit.

Tedaj je počilo, slab anek v verigi je odnehal in Izok je odskočil na sredo ječe, držeč v trosce se roki kos verige, ki se je držala obroča na vrata. Kolema so se mu pošibila in s sedel se je na mokro prst.

Zepet je segel Numida v nedrje ter mu ponudil iz steklene arabske žvanjice. Izok je drhteč nastavil k ustnicam in izpil. Dvignila se je v njem vsa moč in naglo je vstal brez epore.

"Bežimo!" veli Epafrodit in zgrabi plamenico, ki je bila vtaknjena v vlažno zemljo.

Odhitel je po tihih stopnicah, Izok za njim, držeč v roki verigo, da ni zvenčala. Pred ječarjevimi vrati so vsi opremljeni preskočili mlako krvi. Epafrodit se je ozrl samo mimo zrude na ječarjevo truplo, ki je ležalo vznak z izbuljenimi očmi. V sru mu je še štrel Numidov nož. Grka je stresla groza in težal, da je ugasnila plamenico.

Ko so pribozali do kraja, kjer je čepel Spiridion, je velen Epafrodit:

"Zapri!"

"Ne bom, ne utegnem! Bežimo!"

Skoro po vseh štirih, kakor plake žival je tekel Spiridion in jih vodil po ovinkih in stopnicah. Epafroditu se je zdelo, da je pot daljši kot prej, da so hodniki ožji, stopnice vse opolzle. Ozrl se je na evnuha in se za trenotek ustrašil.

"Zmotil si se — pot je čudna, Spiridion!"

"Ne boj se, bolj skrita je, bolj varna!"

Tedaj je trgovec viden, da tlači Spiridionov hrbet težka vreča. Povprašal bi, pa ni utegnil.

Nenadoma so stali izven ozidja v gostem grmičju.

"Kje smo?" izpregovori Epafrodit.

Spiridion je položil prst na usta, pokazal s kazalcem kvišku in zaščetal:

"Teodora!"

Privel jih hje bil po skrivnem potu prav pod caričnim oknom na vrt.

(Nadaljevanje prihodnjih)

ZAPISNIK SEJE SANS-A DNE 21. AVGUSTA, 1943 V CHICAGU, ILL.

(Konec.)

Predsednik Kristan je misljenja, da bi poleg podatkov o kopljih bondih naše podružnice zbirale tudi podatke o naših fantih v ameriški armadi ali mornarici, ravnotako podatke o slovenskih odlikovalcih.

Brat Zalar pa je mnenja, da bo lažje podpornim organizacijam dobiti podatke o vojakih kakor pa našim podružnicam. Predlagano in podpirano je, da se oba apela sprejmata Sodno sprejetje.

Kristan poroča, da je Združeni odbor zvišal kvoto delegatov za vsako narednostno skupino iz pet na sedem, radi tega smatra potrebno, da SANS izvoli še dva nadaljnja delegata. Omneja, da je na seji Združenega odbora bila izražena želja, da bo eden izmed novih delegatov tudi katoliški duhovnik, ena ženska.

Nominiran je Rev. Urankar (kot duhovnik) po bratu Zalaru ter sestra Prisland (kot žena) po sestri Zupančič in oba sozglasno izvoljena kot delegata za Združeni odbor.

V razpravo pride velevažna konferenca med zastopniki Amerike in Anglije, ki se bo te dni vršila v Quebecu. Brat Kuhel predložil pismo od dr. Čeka, ki apelira, da bi SANS podvile potrebne korake in da bi podružnice v telegramih zahtevale, da konferenci resije primorsko vprašanje v predstavnikom.

Brat Zalari in Kristan govorita o potrebi predsednjih komunikov, ali "relesov" za časnikarje, da nas ne bodo nadzorovali na vsaki seji. Ker se je razprava o Sovjetski Rusiji in o stališču, ki ga sovjetska vlada zavzema napremi cerkvi.

Zatem se razpravlja o zastopniku Slovenskega narodnega konгрresa v Chisholmu, Minn. in okolici na znanje.

Naša zastopnica v Chisholmu, Minn. se je preselila ter se njen naslov sedaj gavi: Mrs. F. Luhanič, 13 S. W. 3rd Avenue, Chisholm, Minn.

Zeli vsem naročnikom veselo božične praznike ter srečno Novo leto!

POGREŠAN.

Mrs. Homec v Hudson Wyo. je bila obveščena iz Washingtona, da je njen sin Fr. Homec. t. i. služil v bojni mornarici pogrešan.

Brat Kuhel predložil prošnjo pr. Gabrovška, da bi SANS zaživil brošuro o ekonomskih in političnih vprašanjih Testa.

Ravn tako razna poročila o zastopniku Italijanov v slovenskih ujetnikih v koncentracijskih taboriščih v okupiranih Sloveniji in severni Italiji.

Brat Zalari predložil telegram Louis Adamiča, v katerem je napisano, da dr. Čok sam se daj smatra, da je nevarnost že minila ter da priporoča, da z enkrat ničesar o tem ne ukrene.

Zaključeno je, da pomozni tajnik obvesti newyorskemu društvu, da certificira njihovo zanimanje, toda da razmerne ne zahtevajo kakega kora ka ob tem času.

Brat Kristan sporoča, da bo v kratkem sestavil "spomenico" za Sovjetsko vlado in jo odpšal ruskemu poslaniku v Washington.

Brat Zalar predloža, da tako v listih opozorimo naše organizacije in društva, da ne imajo nobenih korakov na svoje roke, pač pa da pustimo stvar SANSu v skrb. Ta je edina organizacija, ki sme govoriti v imenu vseh ameriških Slovenscev. Druge organizacije bi nam znale naše delo kvariti, ako bi se vmešavale.

Predlagajo tudi, da se "spomenico" Sovjetski vladi pošlje prej mogoče. Predlog je podprt in sprejet.

Rev. Oman predložil, da se potrebuje apelirati na narod, naj se v vseh zadevah obrne na SANS in ničesar ne podvzame posamič, kajti to bi le škodilo skupni stvari, koristilo pa nikomur.

Brat Zalar in Rev. Oman omenjata, da SANS nujno potrebuje rednega tajnika in apelirata na Rev. Urankarja, da prejme že preje ponujano mesto. Rev. Urankar odklanja pozicijo, ne samo iz razlogov, ki jih je navepel že preje, tem več tudi radi dejstva, da ima sedaj kot župnik v Co. Chicago še več dela kot preje.

Brat Zalar in Rev. Oman omenjata, da SANS nujno potrebuje rednega tajnika in apelirata na Rev. Urankarja, da prejme že preje ponujano mesto. Rev. Urankar odklanja pozicijo, ne samo iz razlogov, ki jih je navepel že preje, tem več tudi radi dejstva, da ima sedaj kot župnik v Co. Chicago še več dela kot preje.

Brat Zalar in Rev. Oman omenjata, da SANS nujno potrebuje rednega tajnika in apelirata na Rev. Urankarja, da prejme že preje ponujano mesto. Rev. Urankar odklanja pozicijo, ne samo iz razlogov, ki jih je navepel že preje, tem več tudi radi dejstva, da ima sedaj kot župnik v Co. Chicago še več dela kot preje.

Brat Zalar in Rev. Oman omenjata, da SANS nujno potrebuje rednega tajnika in apelirata na Rev. Urankarja, da prejme že preje ponujano mesto. Rev. Urankar odklanja pozicijo, ne samo iz razlogov, ki jih je navepel že preje, tem več tudi radi dejstva, da ima sedaj kot župnik v Co. Chicago še več dela kot preje.

Brat Zalar in Rev. Oman omenjata, da SANS nujno potrebuje rednega tajnika in apelirata na Rev. Urankarja, da prejme že preje ponujano mesto. Rev. Urankar odklanja pozicijo, ne samo iz razlogov, ki jih je navepel že preje, tem več tudi radi dejstva, da ima sedaj kot župnik v Co. Chicago še več dela kot preje.

Brat Zalar in Rev. Oman omenjata, da SANS nujno potrebuje rednega tajnika in apelirata na Rev. Urankarja, da prejme že preje ponujano mesto. Rev. Urankar odklanja pozicijo, ne samo iz razlogov, ki jih je navepel že preje, tem več tudi radi dejstva, da ima sedaj kot župnik v Co. Chicago še več dela kot preje.

Brat Zalar in Rev. Oman omenjata, da SANS nujno potrebuje rednega tajnika in apelirata na Rev. Urankarja, da prejme že preje ponujano mesto. Rev. Urankar odklanja pozicijo, ne samo iz razlogov, ki jih je navepel že preje, tem več tudi radi dejstva, da ima sedaj kot župnik v Co. Chicago še več dela kot preje.

Brat Zalar in Rev. Oman omenjata, da SANS nujno potrebuje rednega tajnika in apelirata na Rev. Urankarja, da prejme že preje ponujano mesto. Rev. Urankar odklanja pozicijo, ne samo iz razlogov, ki jih je navepel že preje, tem več tudi radi dejstva, da ima sedaj kot župnik v Co. Chicago še več dela kot preje.

Brat Zalar in Rev. Oman omenjata, da SANS nujno potrebuje rednega tajnika in apelirata na Rev. Urankarja, da prejme že preje ponujano mesto. Rev. Urankar odklanja pozicijo, ne samo iz razlogov, ki jih je navepel že preje, tem več tudi radi dejstva, da ima sedaj kot župnik v Co. Chicago še več dela kot preje.

Brat Zalar in Rev. Oman omenjata, da SANS nujno potrebuje rednega tajnika in apelirata na Rev. Urankarja, da prejme že preje ponujano mesto. Rev. Urankar odklanja pozicijo, ne samo iz razlogov, ki jih je navepel že preje, tem več tudi radi dejstva, da ima sedaj kot župnik v Co. Chicago še več dela kot preje.

SONART REKORDI

Nove slovenske plošče!

Jerry W. Koprišek in njegov orkester

M550-Wedding Polka

(Ne bom se smuk; Ti pa jest, pa židana močna)

Wedding Waltz

Slovenski Waltz

Pojo Rupnick sextet

M559-Jeep Polka

(Mat' potico počej)

Marine - polka

570-Terezinka polka

Na planinske-valeček

Lepe Melodije

Duquesne University Tamburica Orkester

M575-Na Marijanec, polka

Kje so mo